

سوره شوال

در فضائل و مقامات اَرمصیت و
زیارت حضرت رهرا علیه السلام

استاد سید محمد مهدی میرباقری

برگرفته از سلسله سخنرانی‌های استاد
به مناسبت ایام فاطمیه ۹۲ تا ۹۴
در هیأت میثاق با شهادت
تسبیح دانشجویی دانشگاه امام صادق

تقریر و تدوین:
علی جعفری کهرستانی

سرشناسه : جعفری هرستانی، علی، ۱۳۶۳ -

مشکات ولاء در فضائل و مقامات ذکر مصیبت و زیارت حضرت زهرا علیها السلام؛ تقریری از
عنوان و نام پدیدآور : مجموعه بیانات استاد آیت الله سید محمد مهدی میرباقری؛ تدوین و تقریر علی جعفری
هرستانی؛ به اهتمام هیئت میثاق با شهداء بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق علیه السلام
مشخصات نشر : تهران: دانشگاه امام صادق علیه السلام، بسیج دانشجویی، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری : ۱۴۴ رقیعی
شابک : 978-600-7850-81-7

وضعیت فهرست نویسی : فیا
موضوع : زیارتنامه حضرت فاطمه علیها السلام -- نقد و تفسیر
موضوع : فاطمه زهرا علیها السلام، ۹۸ قبل از هجرت - ۱۱ ق. -- زیارتنامه ها
موضوع : Fatimah Zahra, The Saint -- Ziyaratnamah
شماره افزوده : دانشگاه امام صادق علیه السلام، بسیج دانشجویی، هیأت میثاق با شهداء
هیندی کنگره : BP۲۷۷/۷/۲۰۴۲۲م ۹۱۳۹۵
رده یابی : ۲۹۷/۷۷۷
شماره پیشین : ۴۵۹۸۷۴۶

انستیتوت بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق

مشارکت ولاء

در فضائل و مقامات ذکر مصیبت و زیارت حضرت زهرا علیها السلام

استاد آیت الله سید محمد علی میرباقری

تقریر و تدوین: علی جعفری هرستانی

به اهتمام: هیأت میثاق با شهدای بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق علیه السلام

ناشر: انتشارات بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق علیه السلام (سدید)

طراح جلد و صفحه آرا: سید مصطفی سعیدی

نوبت و سال چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۱۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۵۰-۸۱-۷

آدرس: تهران، بزرگراه شهید چمران، پل مدیریت، دانشگاه امام صادق علیه السلام،

هیأت میثاق با شهدای بسیج دانشجویی

کانال تلگرام: @misaq_ba_shohada | حساب تلگرام: @misaqbashohada

ایمیل: misaq.info | تارنما: heyat.misaq@gmail.com

فهرست

پیشگفتار.....	۹
مقدمه مقرر.....	۱۳
مطلع بحث: سلوک در زیارت حضرت زهرا (علیها السلام).....	۲۱
اهمیت زیارت در فرهنگ تشیع و جایگاه ویژه زیارت حضرت زهرا (علیها السلام).....	۲۴
علت فضائل استثنایی زیارت معصومین (علیهم السلام).....	۲۶
معرفت امام، تنها راه وصول به توحید.....	۲۹
زیارت، طریق سیر و سلوک إلى الله.....	۳۱
سلوک توحیدی در زیارت حضرت زهرا (علیها السلام).....	۳۴
فصل اول: مشکات ولاء و حقیقت ابتلاء حضرت زهرا (علیها السلام).....	۳۹
میثاق بندگی و امتحان و ابتلاء حضرت زهرا (علیها السلام).....	۴۱
ظرف ابتلاء سایرین و میثاق ولاء حضرت زهرا (علیها السلام).....	۴۶
جلوه نور خدا در مشکات ولاء حضرت زهرا (علیها السلام).....	۵۸
دریای ظلمت در مقابل مشکات نور حضرت زهرا (علیها السلام).....	۶۶
عبور از ظلمات با هدایت حضرت زهرا (علیها السلام).....	۶۸
خلاصه و جمع بندی مطالب این فصل.....	۷۱

فصل دوم: جام بلاء و نقش محوری ابتلاء حضرت زهرا (علیها السلام) ۷۵

لزوم درک عظمت و توجه به شخصیت حضرت زهرا (علیها السلام) ۷۷

سیردرگیری جریان نور و ظلمت تا بعثت نبی اکرم (صلی الله علیه و آله) ۸۰

صفبندی جنود عقل در مقابل جنود جهل ۸۳

جایگاه غدیر در مقابله جریان ولایت حق و ولایت طاغوت ۹۴

سقیفه و بلاء حضرت زهرا (علیها السلام) ۱۰۶

ظهور حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه) ، ثمره صبر و مزد ابتلاء حضرت زهرا (علیها السلام) ۱۱۶

کرب و بلاء حضرت زهرا (علیها السلام) ۱۲۰

خلاصه و جمع بندی مطالب این فصل ۱۲۸

فصل سوم: ولاء و بلاء حضرت زهرا (علیها السلام) ۱۳۳

نسبت به لاء و میثاق صدیقۀ طاهره (علیها السلام) در درک و تصدیق ولایت ایشان ۱۳۵

توجه به بلا اولی خدا، کلید فهم عبودیت آنها ۱۴۳

کیفیت تصدیق مؤمنان نسبت به حضرت زهرا (علیها السلام) ۱۴۶

پایداری بر نبوت ولایت پس از درک بلاء و تصدیق ولی الله ۱۴۹

صدیقۀ طاهره (علیها السلام) در احاطه اهل باقی نبوت و ولایت ۱۵۱

معیت و همراهی با امام بر صحن حضرت زهرا (علیها السلام) ۱۵۴

تفاوت درجات همراهی و معیت با امام ۱۶۵

نیاز به همراهی با امام در تمام مراتب ساری ۱۶۷

درجات معیت و مقامات شفاعت ۱۷۱

شفاعت حضرت زهرا (علیها السلام) ۱۷۵

خلاصه و جمع بندی مطالب فصل ۱۷۹

منابع و مأخذ ۱۸۵

بیشگفتار

بسم الله الرحمن الرحيم

الإمام الرضا عليه السلام: «رَحِمَ اللَّهُ عَبْدًا أَخِي الْأَمِيرَ [الْراوِي] فَقُلْتُ لَهُ: «فَكَيْفَ يُخَيِّ أَمْرُكُمْ؟» قَالَ: «يَتَعَلَّمُ عُلُومَنَا وَيُعَلِّمُهَا النَّاسَ، فَإِنَّ النَّاسَ لَوْ عَلِمُوا مَحَاسِنَ كَلَامِنَا لَاتَّبَعُونَا» (عيون أخبار الرضا، ج ۱، ص ۳۱)

«حمد خدایی را که اوّل همه آثار، هستی اوست و قبل از او اولی نبوده، و آخر است بی آن که پس از او آخری باشد، خدایی که همه بینندگان از دیدنش قاصر، و اندیشه و فهم وصف کنندگان از وصفش عاجز است. به دست قدرتش، آفریدگان را ایجاد کرد و آنان را براساس اراده خود موعود بخشید، آن گاه همه را در راه اراده خود راهی نمود و در مسیر محبت و عشق به خود برانگیخت.» (صحیفه سجّادیه، نیایش اوّل)

هیئات مذهبی که نقشی محوری و تمدن ساز در تاریخ پرفراز و نشیب جوامع شیعی داشته و دارند، شجره طایفه ای هستند که مستقیماً به وسیله ی حضرات معصومین علیهم السلام غرس شده اند. اجتماع قلوب بر محور معصومین علیهم السلام و ذکر مصائب اهل بیت علیهم السلام خصوصاً مصائب حضرت

سیدالشهدا (علیه السلام)، ظرفیت منحصر به فردی را در این نهاد کهن جامعه شیعی ایجاد کرده است و آن را ظرف تحقق ولایت اجتماعی اهل بیت (علیهم السلام) و احیای امر آن ها قرار داده است.

وقوع انقلاب اسلامی به وسیله ی احیاگر اسلام ناب محمدی در قرن اخیر، نقطه عطفی در سیر حرکت این جریان بود. از یک سو، موانعی که تا پیش از این در مسیر حرکت و تعالی این جریان بود، برداشته شد و از سوی دیگر، مسئولیت ها و تعهداتی را در عرصه معادلات اجتماعی و در گستر انقلاب اسلامی، پیش روی این جریان قرار داد. هیئات مذهبی، چنان چه نتوانند نه آفرینی لازم را در شرایط جدیدی که با آن روبه رو هستند، ایفا کنند، توفیق عظیم را در نشر معارف اهل بیت (علیهم السلام) و احیای امر آن ها، که همان احیای اسلام ناب محمدی است، رقم خواهند زد:

«مجالس عزایباید باشد و آن باید با همه قدرت، این شعائر اسلامی را زنده نگه دارند. با زنده نگه داشتن او، اسلام زنده می شود. ... این مجالس را حفظ کنید، این ها اسلام را در قلوب ما زنده نگه می دارد».

(صحیفه امام، ج ۱۳، ص ۳۳۰)

هیئت میثاق با شهدای بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق (علیه السلام)

که بخش کوچکی از این جریان پویا است، همواره در تلاش برای تحقق فریضه احیای امر اهل بیت (علیهم السلام) در سطح ملی و بین المللی بوده است و به عنایت اهل بیت (علیهم السلام) توفیقاتی را نیز کسب نموده است؛ هر چند کاستی ها و نواقص متعدّدند و افق های فتح نشده بسیاری وجود دارد. یکی از عرصه هایی که امروزه ورود به آن ضرورت دارد، تلاش برای تبیین نظری و عالمانه جریان هیئت های مذهبی در جامعه شیعی است؛ تلاشی برای ورود به عرصه تولید علم و تولید نظریات علمی منبعث از این

نهاد اسلامی و بومی؛ مسیری که هرچند دشواری و پیچیدگی بالایی را داراست، ولی با نگاه تکلیف مدارانه، گریزی از ورود به آن نیست. البته مجموعه های فرهنگی و پژوهشی مختلفی تاکنون در این عرصه وارد شده و فعالیت های مطلوبی انجام داده اند، اما به نظر می رسد که دانشجویان و استادان بسیجی دانشگاه امام صادق علیه السلام نیز موظف هستند تا در این مسیر، نقش آفرینی کرده و تکلیف خود را ادا کنند، خصوصاً که مخاطب ولی امر مسلمین برای تحقق مأموریت «مرجعیت علمی» قرار گرفته اند. به همین مناسبت، «واحد علمی-پژوهشی هیئت میثاق با شهدا» در دو سطح، فعالیت های خود را آغاز کرده است؛ در سطح اول، پژوهش هایی را به منظور تولید منابع، در عرصه اداره هیئات و تبیین نقش تمدنی این نهاد دنبال می کند؛ اما از آنجا که این سنخ از مطالعات پژوهشی، بلندمدت خواهد بود و تا رسیدن به نقطه مطلوبی که قابل عرضه باشد، زمان زیادی را نیاز خواهد داشت، مدت مدتی نیز تلاش خواهیم کرد تا براساس سرمایه ای از معارف اهل بیت علیهم السلام که استادان بزرگوار در این سال ها، در هیئت میثاق با شهدا عرضه کرده اند، آثاری را تدوین کرده و در اختیار تشنگان معارف اهل بیت علیهم السلام قرار دهیم. کتاب پیش رو که اولین دستاورد این مجموعه پژوهش ها است، محصول مباحثی است که استاد فرزانه، حضرت آیت الله العظمی بروجردی میرباقری رحمته الله در سال های گذشته، به مناسبت ایام فاطمیه علیها السلام در هیئت میثاق با شهدا بیان فرموده اند و جناب آقای علی جعفری هرستانی که از دانش آموختگان و استادان بسیجی دانشگاه امام صادق علیه السلام و خادمان قدیمی هیئت میثاق با شهدا هستند، با مطالعه این بیانات و تلاش برای فهم و استخراج نظام فکری حضرت استاد در خصوص حضرت فاطمه زهرا علیها السلام، تقریر و جمع بندی نموده اند.

طبعاً آن چه حاصل آمده، محصول نیت خالصانه و جهاد مستمر استاد
بزرگوار و مجموعهٔ خادمان این هیئت در عرصه‌ی پژوهشی است. امید که
پیشنهادهای سازندهٔ اهل نظر، بر غنای این اثر و آثار بعدی منتشر شده
از سوی هیئت میثاق با شهدا بیفزاید و بتوانیم گامی هر چند کوچک در
جهت اعتلای اندیشه و معارف اسلام ناب محمدی برداریم و قدردان و
شکرگزار دو امانت گران بار پیامبر گرامی اسلام ﷺ که همان قرآن و عترت
است، باشیم؛ إن شاء الله.

والسلام علی من اتبع الهدی
واحد علمی-پژوهشی هیئت میثاق با شهدا
بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق (ع)